

2011.025.1

49901

K... és K...!

Köszönettel a "Kilenc Kofferért", 370-100

a 800-hatásák rövid története.

K...

KISZ

1980.
XI/29

M.K.
1945.

M... (M...)
K...
VISSZAEMLEKÉS
- 1945 -

100 LAP
MENTES ÍRÓLAP
90 GR. FÉNYMÁSOLÓ

Új ár: Ft 11,30
FOGY. ÁR Ft 17,80

1945-évben jegyeztem fel.

1945. április 23-án szabadítottak ki bennünket, akik még éltünk, akik kibirtuk volna még néhány hétig a háromszoros drótkerítések mögött. A Nürnberg közelében lévő Herschbrucki koncentrációs táborból történt kiszabadulásunk után Linzbe, egy fenyveserdőben rejtőző üdültáborba szállítottak, mely a Duna partja melletti hegyre épült.

Ott elhatároztam, hogy iszonyatos élményeimet leírom, úgy hamarjában. Azt akartam, hogy soha soha ne felejtsek el semmit a szenvedésekből, a rettenetes gyötrelmekből. Szereztem egy irkát és egy ceruzát. Azonnal elkezdtem írni, de csak az első nap "élményeit" rögzíthettem, mert már az irás első óráiban megértettem, hogy túlságosan sok volt a borzalmakból, amikből részt vállalni kényszerítettek. Mégegyszer átélni mindent, amíg az irással gyötrődöm, abban az időben lehetetlen volt elviselnem.

Elsőként arra szeretnék feleletet kapni, mi vár rám otthon? Először azt kell "átélni." Azután majd meglátom mi következik...

... és egyáltalán, létezik e még "otthon?"

Linz, 1945. május.

Különös, hogy milyen sok, mennyi súlyos, nehéz változást hozó eseményünk kezdődött a különböző hónapok 13-ik napján. Emlékezzetek csak az eszeveszett menekülésre a Dón-kanyarból, vagy ahogy mi nevezük: a "nagy páslira", a szovjet csapatok Pinszk-i áttörésére, a mi gyakran ismétlődő társasutazásainkra hátrafelé, mindig csak hátrafelé. A Szeredina-Buda-i visszavonulás, a menekülés Sztarodubból, a "tervszerű" elvonulás Hansewitschéből, és ez évben a "végleges hazaindulás" Góra-Kálváriáról.

A babonások mindig elpechelték és sajnos nekik volt igazuk. Október 16-án már vissza is fordították menetünket és irány kifelé, újra az első vonalba, mint már annyiszor az elmúlt évek során...

Csaknem három év megszámlálhatatlan gyötrelme után, mit számított már ez. De ezen a napon megint csak 13-a volt!

1944. december 13-a. Sok találgatás és suttogás után megtudtuk az igazságot: átadnak minket munkára a német csapatoknak. Nem is sejthettük, hogy a háborúnak ebben a végső szakaszában ez a hír mit is tartalmazhat. Német egységekhez vezényelve, mi már sokszor dolgoztunk és az a legtöbb esetben, a mi kifejezésünk szerint

"jó bulit" jelentett. Ésszerű munkát, hajszolás, ütlegek nélkül. Olykor ételmaradékot és cigarettát, de verést sohasem.

Még a legkörülbtekintőbbek és a "majrésok" sem sejtették, hogy most valami "egészen más" következik.

És 1944. december 13-án, mint már megszámlálhatatlan sok alkalommal a közel három év során, ismét összeraktuk szerelvényeinket. Betettük a csajkát és a kanalat az ócska hátizsákba, koszorut sodortunk a kiselejtezett, volt lőtakaró pokrócokból. Igazitottunk egyet sárga karszalagos rongyaikon, melyeket valamikor "selejtes katonaruhának" csufoltak, majd szerszámainkat a vállunkra téve, kiálltunk sorakozni az ut szélére.

És ekkor tartották részünkre a második világháboruban az utolsó póstaosztást. Milyen lehangelő, nehéz percek következtek. A semmiben is végtelenségig reménykedő sorstársaimhoz visszaérkeztek a hetekkel ezelőtt elküldött levelezőlapok, melyekre lilatintás bélyegzővel rányomták a legkegyetlenebb mondatot: "cimzett elköltözött. vissza a feladónak!"

Elköltözött? De vajjon hová? És főképpen: hogyan?

Csak egyet sóhajtott, aki visszakapta levelezőlapját és több szót már nem is ejtettek róla. Az otthoniak valószínűleg megdöbbenő sorát mi már ezerszer megtárgyaltuk. Mi újabbat is tudtunk volna mondani róluk?

Én -értitek?- éppen én voltam az egyetlen az egész században, aki választ is kapott a lapjára. Boldognak kellett volna lennem, hiszen a lap azt jelentette, hogy őt még nem nevezik "cimzett elköltözött"-nek, de ezt a különleges szerencsét én akkor nagyon nehéznek éreztem, és szinte szégyelltem magam a fiuk előtt. Gombnyi nagyságu csöpp fényképet varrt fel a lap sarkára a feleségem és, ahogy néztem az ismerős betűket, néztem a csöppnyi, komoly, szőke hajjal keretezett arcocskát, mely a távölt figyelte, csalhatatlan bizonyossággal tudtam, -bár ezt nem volt tulságosan nehéz megállapítani- hogy ebben a szörnyű, aljas háboruban ez volt az utolsó otthonról küldött levél, mely részemre a frontra érkezett.

Tudtam, hogy ez a lap nemcsak az enyém, hanem mindenkinek szól, aki sóvárogva vágyott csupán egyetlen mondatra, amelyet otthonról irtak, ami enyhithetné nehéz, sötét gondolataikat. Szegény barátaim vágyón figyelték, hogy mikor vehetik át egymás kezéből a lapocskát. Láttam kitágult, könnyörgő szemeiket és pontosan tudtam mit éreznek azok, akik egy egy pillanatra, szemüket behunyva, a lapot a szájukhoz emelték és megcsókolták.

Már teljesen sötét volt, amikor elhagytuk Pavlovicét, utolsó szál-